

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

**TÜSİAD
ŞİRKET İŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI
ALİ KİBAR'IN**

**TÜRKİYE ETİK DEĞERLER MERKEZİ VAKFI
(TEDMER)
“ETİK ZİRVESİ”
KONUŞMASI**

**12 NİSAN 2007
Boğaziçi Üniversitesi**

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul –Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara - Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

Sayın Başkan, Değerli Hocam ve Sevgili Konuklar,

Öncelikle, etik gibi iş dünyasını yakından ilgilendiren bir konu hakkında konuşma yapmak üzere TÜSİAD'ı temsilen beni davet ettiğiniz için hem şahsım hem de TÜSİAD adına teşekkür ederim. Bugün, TÜSİAD'ın etik alanında son dönemde yaptığı çalışmalarını sizlerle paylaşmak ve yürüttüğü projeleri sizlere aktarmak için aranızda bulunuyorum.

Etik, en basit anlamıyla insan ilişkilerinde iyi veya doğru ya da kötü veya yanlış olarak adlandırdığımız değer yargılarını inceler. 1980'lerden itibaren önce dar bir çerçevede telaffuz edilmeye başlanan "etik" kavramı, 1990'larda gücünün doruğuna ulaşmıştır. 2000'li yıllara geldiğimizde ise "etik", siyasetten basına, akademik çevrelerden iş dünyasına kadar toplumun her kurumunda en önemli tartışma konularından biri olmuştur. TÜSİAD da kuruluşundan bu yana bu doğrultuda çalışmalar yapmakta ve toplumun tüm bireylerinin, kamu ve özel kurum ve kuruluşlarının etik konusuna olan duyarlılıklarının artması gerektiğini düşünmektedir. 1992 yılında "İş Ahlakı" başlıklı bir rapor yayınlayan TÜSİAD, Tüzüğüne 1995 yılında İş Ahlakı ilkelerini ekleyerek bu alanda öncü olmuştur. Daha yakın döneme gelirse, 2003 yılı Temmuz ayında TÜSİAD Etik Altyapı Çalışma Grubu kurulmuştur. Çalışma grubu, faaliyetlerini kamuda ve iş dünyasında etik altyapı olarak iki alanda göstermektedir.

"Kamuda etik altyapı" çalışmaları, "kamunun, iyi yönetim ilkelerini uygulayarak bireylerin değişen ve çeşitlenen ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde etkin ve verimli bir hizmet sunması, kamuya duyulan güveni güçlendirmesi, yolsuzluk ve rüşvetle mücadele" amacını taşıırken; "iş dünyasında etik altyapı" çalışmaları, TÜSİAD'ın belirlediği "İş Ahlakı İlkeleri" çerçevesinde, "iş yaşamında karşılıklı güven ilkesinin yerleşip gelişmesine katkıda bulunmak, iş ahlakına uymayan tutum ve davranışları önlemek, iş aleminde ve kendi sektöründe iş ahlakını savunarak bu ilkenin iyileşmesine çaba göstermek" amacını taşımaktadır.

Bu çerçevede, kamu yönetiminde etik bir ortamın yerleşmesi için atılması gereken yasal ve uygulamaya dönük adımların belirlenmesi amacıyla, "Devlette Etik Altyapısı" başlıklı üç rapordan oluşan bir seri hazırlanmaktadır. Serinin ilk raporu olan "Kamu Yönetiminde Etik" konunun kavramsal çerçevesi çizilmekte ve uluslararası uygulamalar açıklanmakta, ayrıca kamu görevlileri için bir model etik kanunu ile birlikte, kamu hizmetinde etik, saydamlık ve ayrıcalıklarla ilgili 81 adet mevzuat değişikliği önerisi sunulmaktadır. "Kamu Yönetiminde Etik"ten sonra dizinin ikinci ayağını oluşturan "Siyasette Etik" raporu, konuya ilişkin kavramların genel bir çerçevesini çizmekte, uluslararası uygulamalardan örnekler vermekte ve Türkiye için somut önerilerde bulunmaktadır. Tamamlanma aşamasında olan bu çalışmada, "Siyasetin finansmanı" ve "yasama dokunulmazlığı" gibi konularla Türkiye'deki mevcut yasal altyapı incelenmiş, güncel gelişmelere ve kanun hazırlık çalışmalarına yer verilmiş; Anayasa, ilgili yasalar ve yasa tasarılarında somut değişiklik önerileri getirilmiş ve bu öneriler bir "model etik kod" ile bütüncül hale getirilmiştir. Dizinin son olarak "Yargıda Etik" konusuna odaklanması planlanmaktadır.

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul -Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara -Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxoffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

İş dünyasında etik altyapı altında yürütülen çalışmalar ise iş dünyası ile kamu kurumları arasında karşılıklı güveni tesis etmeyi, iş etiği ile bağdaşmayan tutum ve davranışların önüne geçmeyi amaçlamaktadır. Günümüzde şirketler, ekonominin en önemli unsurlarından birisi olarak büyük bir güce sahiptirler. Toplumları gerek sahip oldukları ekonomik güç, gerekse ürettikleri mal ve hizmetlerle etkilediklerinden, birbirlerine, çalışanlarına, müşterilerine, devlete, topluma ve diğer toplumlara karşı önemli yükümlülükleri bulunmaktadır. Bu sebeple özel sektörün etik kurallar çerçevesinde ve sosyal sorumluluk bilinciyle hareket etmesi önemlidir. Şirketlerin söz konusu çerçevede hareket etme yükümlülüğü, haksız rekabetin önlenmesi ve adil rekabet ortamı içinde faaliyette bulunmaları için de vazgeçilmez bir unsurdur.

TÜSİAD bu doğrultuda 2006 yılında etik alanında yaptığı çalışmalarını biraz daha genişletmek üzere, iş etiği konusunda bilgili ve bu alandaki uygulamalar konusunda tecrübeli TÜSİAD üye şirket temsilcilerinden ve TEDMER uzmanlarından oluşan bir "İş Etiği Proje Grubu" oluşturmuştur. Proje Grubu öncelikli olarak iş etiği kavramının kamuoyunda yaygınlaştırılması amacıyla bir İş Etiği Raporu hazırlamaya karar vermiştir. Rapor ile iş etiği nedir, uluslararası etik kodları neleri öngörmektedir, Türkiye'de uygulamaya yönelik neler yapılmaktadır, bu alandaki eksiklikler nelerdir, iyi işleyen bir etik sistemi için nelere ihtiyaç vardır, etik konusunda iş dünyasına yönelik ortak paydalar nelerdir, ortak örnek bir etik kodu oluşturulabilir mi sorularına cevap verilmesi ve etik bilincinin yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

Hiç şüphesiz etik, raporların çok çok ötesine geçen bir konudur. Etiğinin artan önemi karşısında toplumda etik konusunda bilinçlenmenin sağlanması şarttır. Bunu başarmak için, ortak bir etik anlayışının gelişmesi ve eğitimin önemi tartışılmazdır. Bu bağlamda, TÜSİAD, TEDMER'in Türkiye'de etik değerlerin yerleşmesi adına her kademede yaptığı değerli çalışmaları yakından takip etmekte ve desteklemektedir. Bu vesileyle, etik konusunda TÜSİAD'ın çalışmalarını sizlere aktarma fırsatı verdiğiniz ve beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ederim.

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul –Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara - Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org